

בע"ה ה' באב תש"ע
 16.07.2010
 גליון מס' 2610.

פרשת דברים – חזון

שעור פרשת שבוע: הרב דוד

ימי החול		שבת	
4.54	זמן תפילין /טלית	19.27	הדלקת נרות
9.18	סוף זמן ק"ש	14.00 א' 19.35 ב'	מנחה
19.44←19.46	שקיעה		ערבית
13.15	מנחה א' (בחד"א)	6.45	שחרית א'
		8.30	שחרית ב'
19.35	מנחה וערבית	11.30	קידוש
20.05	צאת הכוכבים	17.10, 13.30	מנחה
20.10	ערבית	18.00	שיעור הרב דוד
		17.30	לימוד "בראשית"
8.00	שחרית נוער	20.24	צאת השבת

שבת
 שלום

אחות תורנית השבת – דורית רידר

ברכת כהנים – ביום יום

מיום בואי לסעד, עמדתי על המנהג שידעתי על קיומו רק מהספרים אך לא ראיתיו בפועל, שאין מברכים ברכת כהנים אלא במוסף של שבת וחגים וראשי חודשים. והנה פנה אלי עתה חיים אפשטיין (ראו מאמרו בהמשך) בהצעה להנהיג ברכת כהנים בכל תפילה, כמנהגם של רוב קהילות ישראל בארץ ישראל. נציע את הסוגיה בקצרה. מפשט המשנה והגמרא בתענית כו' א עולה שברכת כהנים נעשית בכל יום ויום בתפילת שחרית, וברכה זו היא מצוות עשה מדאורייתא כמבואר ברמב"ם:

והמצוה הכ"ו היא שנצטוו הכהנים לברך את ישראל בכל יום והוא אמרו יתעלה: 'כה תברכו את בני ישראל אמור להם'.

מצוות עשה זו חשובה מאוד, וביטולה נחשב כדבר חמור:

כל כהן שאינו עולה לדוכן אע"פ שבטל מצות עשה אחת הרי זה כעובר על שלש עשה שנאמר 'כה תברכו את בני ישראל אמור להם ושמו את שמי', וכל כהן שאינו מברך אינו מתברך, וכל כהן המברך מתברך שנא' ואברכה מברכך(רמב"ם הלכות תפילה ונשיאת כפים פרק טו הלכה יב).

אולם מצינו כבר בדורות קדומים שבקהילות רבות, ככל הנראה בעיקר באשכנז וגם בחלק מקהילות הספרדים, לא נהגו לברך ברכה זו בכל יום. כך מופיע בבית יוסף:

כתב האגור (סי' קעו) שנשאל מהר"י מולך (שו"ת מהרי"ל החדשות סי' כא) למה אין הכהנים נושאים כפיהם בכל יום מאחר שהוא מצות עשה? והשיב מפני שמנהג הכהנים לטבול קודם כמו שכתוב בהגהות מיימוניות ובכל יום קשה להם לטבול בחורף ולכן עלה המנהג דוקא ביום טוב. וגם מטעם ביטול מלאכה וכשהכהן אינו נקרא אינו עובר עכ"ל.

שתי סיבות יש כאן: האחת משום שמנהג הכהנים לטבול ובכל יום קשה להם לעשות זאת, והשניה משום שיש בזה ביטול מלאכה, ויש טורח הציבור להאריך בתפילה. ולגבי הבעיה של ביטול מצות עשה – הוא משיב שאם לא קראו לכהן לעלות, היינו לא אמרו 'כהנים' – אין בזה ביטול המצוה. בתשובה המקורית מופיע טעם נוסף, שהיו כמעט תמיד גויים בבית הכנסת ולא רצו לברכם.

אולם ר' יוסף קארו דוחה בתוקף טעמים אלו:

דחק עצמו לקיים מנהג מקומו, ואינו מספיק, כי מה שכתב מפני שנוהגים לטבול קודם האי חומרא דאתי לידי קולא היא ותלי תניא בדלא תניא, שהרי טבילה לנשיאת כפים לא הוזכרה בתלמוד ואם הם נהגו להחמיר ולטבול למה יבטלו בשביל כך שלש עשה בכל יום? ואף על פי שאינו עובר אלא א"כ נקרא, מכל מקום מוטב להם שיקיימו שלש עשה בכל יום ולא יטבלו כיון שאינם מחוייבים משיטבלו ועל ידי כן יניחו מלקיים שלש עשה בכל יום? וישר כחם של בני ארץ ישראל וכל מלכות מצרים שנושאים כפיהם בכל יום ואינם טובלים לנשיאת כפים (בית יוסף אורח חיים סימן קכח).

התקפתו של ר' יוסף קארו ברורה: החומרה שנטלו על עצמם הכהנים לטבול לפני ברכת כהנים מביאה לידי קולא שבגלל זה לא מברכים את העם. זו אחת הסיבות המרכזיות שלעיתים עדיף לא להחמיר, אם הדבר יביא לידי קולא! לטעם של טורח הציבור לא התייחס הבית יוסף. וכנראה שסבר שאין בזה טורח אם מדובר ברגעים ספורים.

אולם הרמ"א בספרו 'דרכי משה' על הטור כתב שהטעם העיקרי למנהג זה הוא לא הטבילה אלא: 'ביטול מלאכה לעם שבאלו הארצות שהכהנים והעם טרודין במחייתן בגלותם ואין להן לפרנס בני ביתם כי אם הלחם אשר ילקטו בזיעת אפם דבר יום ביומו והם טרודים למחייתן ואינם שרויים בשמחה. . . ולכן נשתרב המנהג'. ועל פי זה הוא פסק גם בשולחן ערוך:

נהגו בכל מדינות אלו שאין נושאים כפים אלא ב"ט, משום שאז שרויים בשמחת יו"ט, וטוב לב הוא יברך; מה שאין כן בשאר ימים, אפי' בשבתות השנה, שטרודים בהרהורים על מחייתם ועל ביטול מלאכתם; ואפי' ב"ט, אין נושאים כפים אלא בתפלת מוסף, שיוצאים אז מבהכ"נ וישמחו בשמחת יו"ט (שולחן ערוך סימן קכח סעיף מד).

אף שיש כאן מחלוקת ברורה בין השולחן ערוך והרמ"א, ברור שיש כאן בעיקר נסיון ללמד זכות על מנהג הקדמונים וכלשון הרמ"א 'נשתרב המנהג', אף שבפשט ההלכה בודאי שראוי לברך בכל יום.

והנה אף שהרמ"א פסק כפי שפסק, רבים מחכמי אשכנז קילסו את המנהג לברך בכל יום, ומספרים על הגאון מוילנא שהיה בדעה ברורה שיש לברך בכל יום ויום, ולא עלה בידו לתקן זאת:

כמה פעמים השתוקק הגר"א להנהיג בבית המדרש שלו גם בחול שישאו הכהנים כפיהם בכל יום ולא ערב ליבו לעשות מעשה, עד שפעם אחת החליט בדעתו שלמחר ישאו הכהנים כפיהם, והנה באותו היום נתפס בבית האסורים... ולכן גם כיצא חופשי לא רצה מיד לקבוע עניין זהב (מעליות אליהו).

אולם תלמידיו שעלו לארץ שינו מיד את המנהג, וכך מעיד ר' ישראל משקלוב:

מנהג יפה בכל ארץ ישראל שהכהנים נושאים כפיהם בכל ימות החול... והנהגנו מנהג זה בכולנו מיום שזכינו לקבוע ישיבתנו בארץ ישראל ובירושלים (פאת השולחן הלכות ארץ ישראל ב, טז).

למעשה רוב ככל פוסקי ההלכה תמכו יתידותם בהנהגת ברכת כהנים בארץ ישראל גם בקהילות אשכנז, וכך אכן התפשט המנהג עד כדי כך שרוב הציבור הכללי אינו יודע שהיה (ועדיין) קיים מנהג נפוץ שלא לברך בכל יום.

בתחילת שנות השמונים הנהיג הרב שאר ישוב כהן רבה של חיפה, את המנהג לומר ברכת כהנים גם בקהילות האשכנזים בחיפה, והוא תלה את תקנתו בהסכמת הרבנים וראשי הקהל בעיר. עד כמה שידוע לי, אכן תקנה זו התקבלה בטוב.

ונראה לעניות דעתי, שראוי גם בקהילתינו להנהיג מנהג יפה זה שהוא מנהג ארץ ישראל. וזאת בעיקר משתי סיבות מרכזיות:

א. כך נהגו ברוב קהילות ישראל בארץ ישראל מזמן קדום ועד עתה (ואפילו החרדים שבדרך כלל הם שמרנים – שינו ממנהגם הקדום והחלו לברך בארץ ברכת כהנים, וגם בקהילות תקומה, עלומים, ונתיבות ושדרות שילדיהם לומדים עם ילדינו בבית הספר נוהגים לומר בכל יום, ואכן במנין של בית הספר אומרים ברכת כהנים).

ב. הסיבות המרכזיות לביטול ברכת כהנים, קשורות לתחושות גלותיות של קושי בפרנסה וחוסר שמחה (וגם היום המצב לא מזהיר במיוחד בכל התחומים הללו...), ודווקא אנו הציונים צריכים להדגיש את שמחת חזרתנו לארץ ישראל, ולקיים את מנהג ארץ ישראל הקדום.

אולם כל זה תלוי בהסכמת הציבור והכהנים המברכים; במידה וברכת הכהנים תתקבל בברכה על ידי הציבור – לעניות דעתי ראוי להנהיג קיום מצוה חשובה זו בכל יום.

את life – הרב דר

לוח זמנים לט' באב - תש"ע 1941 שנים לחורבן בית המקדש

ליל שלישי

19.36 תחילת הצום: תפלת מנחה

20.05 ערבית וקריאת 'איכה'

בוקר

8.00 שחרית

10.00 במועדון: לימוד משותף בנושא 'שמירת הלשון ולימוד זכות'

פתחה - הרב דוד

לימוד מונחה בקבוצות

11.00 - סיכום

מנחה

13.30 מנחה גדולה

"תרחם ציון כאשר אמרת, ותכוננה כאשר דברת.

19.05 מנחה קטנה

תמהר ישועה ותחיש גאולה, ותשוב לירושלים

19.55 ערבית

ברחמים רבים."

20.05 סוף הצום

”כה תברכו את בני ישראל, אמור להם” (מדרש ו' כ"ט)

לפני שהרב ארי, הרב החדש שלנו, ייכנס לתפקידו, וכשהרב דוד כבר בשלהי עבודתו הברוכה רבת השנים, אני מבקש לשנות מנהג שסעד נוהגת בו כנראה מיום הקמתה.

בכוונה אני מעלה הצעתי זו בעידן הדמדומים בין רב לרב, בכדי שלא יתלו שינוי זה באף אחד משני הרבנים.

המדובר, כאמור, בנשיאת כפיים ע"י הכוהנים בכל יום בשחרית.

בתקנון בית הכנסת (תופתעו - יש תקנון כזה) שאושר ע"י אסיפת החברים בחודש אב תשכ"ד, כלומר בדיוק לפני ארבעים ושש שנים לא נזכרה כלל נשיאת כפיים ע"י הכוהנים בימות החול. מה שכן נאמר ש"בשבתות יעלו הכוהנים לדוכן במוסף". כמו כן נאמר שם "בתענית ציבור הכוהנים לא יעלו לדוכן".

בתענית י"ז בתמוז השנה, הפרתי את התקנון, ובקשתי מהכוהנים שיברכו אותנו ואמנם ברכונו.

הסיבה לכך שבמקומות שונים בארץ ישראל כוהנים לא נשאו כפיים בימות החול, הייתה שבחוץ לארץ, ונאמר בפירוש שזה בגלל טרדת הגלות, נהגו הכוהנים לעלות לדוכן רק במוספי שבתות וימים טובים ויש מקומות שרק בימים טובים.

בחלק מקיבוצי הקיבוץ הדתי בשנים הראשונות, בעיקר בגלל שהחברים הגיעו מרביתם מהגולה, המשיכו במנהג גלותי זה. אי אפשר להגיד שהסיבה היא "טרחת הציבור" היות ונשיאת כפיים נמשכת כדקה-דקה וחצי.

אנחנו, בארץ ישראל ובודאי לאחר שקמה מדינת ישראל - אין שום סיבה שבעולם שהכוהנים לא ישאו כפיהם בכל יום.

הבית יוסף באורח חיים סימן קכ"ח כתב "יישר כוחם של בני ארץ ישראל וכל מלכות מצרים שנושאים כפיהם בכל יום".

היו שנים שבצפון ארץ ישראל לא נשאו כפיים בכל יום, אך מאז שהרב שאר ישוב החל לכהן כרבה של חיפה הוא שינה נוהג זה, והיום גם ברבים מיישובי צפון הארץ הכוהנים נושאים כפיהם בכל יום.

שאלתי ב כ ל קיבוצי הקיבוץ הדתי והתברר לי שבשמונה מהם נושאים כפיים בכל יום (בארות יצחק, עלומים, כפר עציון, ראש צורים, מירב, מעלה גלבע, מגדל עוז ובית רימון). בארבעת האחרים - נוהגים כמו בסעד.

היות שהתנאי הראשון הוא שהכוהנים יאותו לברך אותנו בכל יום, שאלתי את כל הכוהנים, חברים ותושבים, האם יאותו לברך אותנו בכל יום.

מכל הכוהנים ששאלתי היה רק אחד שהביע התנגדות עקרונית להצעה זו. היו עוד שניים שאמרו שיהיו מצבים שלדעתם לא ירצו לעלות לדוכן בכל יום (כגון במכנסיים קצרים), אך עקרונית מסכימים לעלות.

לאור כל האמור – אני מציע שהחל מראש חודש אלול יתחילו הכוהנים לשאת כפיהם בשחרית בכל יום. אגב, אני התחייבתי בפנייתי לכוהנים לנטול ידיהם בכל יום.

חייט .נ. אפסטיין

לבני ומיכל אחיטוב
ולכל המשפחה
מזל טוב מקרב לב
להולדת הנכדה
בת לאלונה ועידו אחיטוב

עוד 383 קטן לאהבת ח'נס

זכיתי להשתתף לאחרונה, בקורס גישור שיזם הקבה"ד והתקיים במשך עשרה שבועות בקבוצת יבנה. הייתה זו חוויה מיוחדת וחשובה עבורי, מכמה סיבות: ראשית, המפגש הבלתי אמצעי עם 25 חברים מרחבי הקבה"ד, הנותן הרגשה אמיתית של משפחה גדולה ומעניין לראות את הדומה והשונה בכל קהילה וקהילה. שנית, ניתאי מלמד, מנחה הקורס, הינו אדם מיוחד במינו (בוגרי קורסי מנהיגות זכו להכירו). ניתאי הוא בחור חרדי, מדריך קונג-פו, מוסיקאי מחונן, מגשר בכיר ומטפל זוגי ומשפחתי בארץ ובעולם. כושר ההעברה וההדרכה שלו מיוחד במינו, דבר שהפך את הקורס לחוויה מיוחדת במינה.

שלישית, הגישור עצמו: כולנו יודעים לריב ולהסתכסך, אך איך יוצאים מזה? בשנים האחרונות מושקע מאמץ רב להכניס את תורת הגישור לארץ (בארה"ב זה מאד מפותח). הגישור מנסה לתת כלים לצדדים המנוגדים, לסיים סכסוכים ומריבות בדרך בונה וחיובית, מתוך הקשבה הדדית ומתוך חיפוש פתרונות יצירתיים. בניגוד לבית המשפט, שמכריע בין הצדדים, בגישור כולם אמורים לצאת בתחושה טובה של ניצחון. כמובן שזה מחייב תהליך של הסכמות וויתורים הדדיים. דווקא בימים אלה שבהם אנו מציינים את החורבן החברתי ושנאת החינם הגואה, יש בכלי הגישור בשורה של כבוד הדדי, הקשבה אמיתית ואולי גם קצת יותר אהבת ח'נס.

למי תודה ולמי ברכה?

- ראשונים בעלי האכסניה, על קבלת פנים מדהימה וטעימה!
- **תולי, דינה וצ'ף** (חברי יבנה שהשתתפו בקורס) אתם ראויים לתואר: "מכניסי אורחים כאברהם אביכם" ולוואי ונוכה להשיב לכם כגמולכם!
- **שני יהושע מוזט** (מחלקת חברה בקבה"ד), על היוזמה, המחשבה וההוצאה לפועל.
- שלישי, **בני גינזברג, מש"א** שעודד אותי וסייע לי לצאת לקורס החשוב הזה.
- אחרון, **ניר קסלר** שהיה הטרמפ הקבוע שלי בחזרה הביתה, ודרך אגב, אם אתם בסביבה, שווה לכם לבוא לאכול במסעדה שלו...

ככל הנראה יפתחו קורסים נוספים כאלה על ידי הקבה"ד, ואני ממליץ בחום לכל מי שרוצה לשפר את התקשורת וההקשבה בבית, בעבודה או סתם בתוך החברה, לצאת ללא היסוס ולהצמיח את עצמו בקומה נוספת.

נחום א'א

יאו א'ב!

רציתי להביא לתשומת לב החברים מקרה לא נעים שקרה השבוע בסיפן. אחד הנהגים שלנו נסע כרגיל בדרך מהשער למפעל סיפן להעמיס סחורה. כשהוא עבר את האזור של השכונה, עצר אותו שוטר ונתן לו דו"ח על עבירת תנועה – 250 ₪ + 6 נקודות כי לא היה חגור. גם הנהג וגם אני חשבנו שבתוך הקיבוץ זה שטח פרטי ולא משנה אם חוגרים, אבל כנראה שכן. אז כדאי לכולנו להקפיד לא רק להיות חגורים בתוך הקיבוץ אבל גם כן להקפיד על כל חוקי תנועה, תמרורים וכו'. זה גם יותר בטיחותי לנו, וגם כדי שלא יהיו לנו הוצאות יתר.

במרכה, סנ'ד' פרי'אן

ראיון עם רותי לזר – מנהלת ביי"ס "קשת"

עם סיום שנת הלימודים, ובאווירת ימי בין-המצרים המעוררים אותנו לחפש גשרים בין חלקי העם, יצאתי לראיון את רותי לזר, שבשנתיים האחרונות מנהלת את ביי"ס "קשת" במזכרת-בתיא, ביי"ס משותף לדתיים וחילונים. רציתי לשמוע גם על היוזמה וגם איך עובד החיבור בשטח.

רותי, ספרי קצת רקע על ביי"ס קשת. איך הכל התחיל?

ביי"ס קשת מזכרת-בתיא הוקם בהשראת ביי"ס דומה – ביי"ס קשת ירושלים. ראשיתה של המערכת החינוכית לפני 4 שנים בהקמת גני-ילדים משותפים, ושתי כתות קשת בתוך ביי"ס ממלכתי רגיל. הצורך בחינוך משותף התעורר במיוחד אצל משפחות מעורבות, אשר חיפשו מענה חינוכי לילדיהם, אך נגע גם בשאיפות של משפחות אחרות. סביב היוזמה התקבצו כ-200 משפחות דתיות וחילוניות, חלקן ממזכרת-בתיא, וחלק אחר הצטרף ליוזמה ולקהילה, עדיין ממשיכות להגיע משפחות המתעניינות במודל זה של ביה"ס. הקהילה פעילה מאד בנושאים חברתיים ובעשייה משותפת יחד עם בית הספר, אך גם ללא קשר אליו.

אני נוהגת לומר שהמניע להצטרפות לרעיון "נשען" על שלוש רגלים – אכזבה מהחינוך הממלכתי והממלכתי-דתי, רצון לדיאלוג ולחיים עם האחר וחיים קהילתיים.

זהו ביי"ס צומח-כלומר בכל שנה מתווספת כתה אחת. בשנה הבאה יהיו לנו בע"ה 8 כתות, בגילאי א'-ה', סה"כ כ- 240 תלמידים.

איך מתגשם הרעיון של הלימוד המשותף? האם יש לכם תוכנית לימודים שונה?

אנחנו שייכים למשרד החינוך, ולכן בבסיס יש לנו תוכנית לימודים רגילה (לימודי הליבה). עפ"י החוק להורים יש זכות לעצב 20% מתוכנית ההוראה בכל בית ספר. התוכנית הייחודית שלנו מבוססת על חלק זה המאפשר להגשים את הרעיון שיזמו ההורים. ההורים שותפים ומעורבים באופן עמוק בנעשה בבית הספר. בפועל לומדים יחד, אך לא מטשטשים את הזהות של כל צד. בבסיס השותפות מצויה ההכרה שלכל צד יש ערכים ותוכן חשובים, אנו מגדירים את היחד "קשתי" כמסע של "שתי עגלות מלאות" (בפרפראזה על דבריו של "החזון אישי"). רוב השיעורים מתקיימים ביחד ומיעוטם לחוד (למשל: שיעור הלכה במקביל לשיעור "תרבות יהודית" לחילוניים, חלק משיעורי תורה נפרדים, וכך גם שעת התפילה במקביל למפגש לחילוניים). התפילה – לדתיים היא תפילה ברוח אורתודוקסית כמעט רגילה, ולחילונים יש בזמן זה מפגש, המהווה מענה מקביל לתפילה; עיסוק רגשי וחוייתי בתכנים שבאים לחזק זהות ישראלית ויהודית - חילונית.

בנוסף לכך, נלמדים נושאים הנוגעים ליהדות ומתקיימים יחד, בהם נמצאים שני מורים בכתה – אחד דתי ואחד חילוני. המטרה היא כפולה – אחת; העמדת מודל של מבוגר ההולם את קבוצת הזהות של כל צד, והשנייה, השמעת שני קולות (דתי וחילוני) תוך קיום דיאלוג מכבד, אשר הילדים עדים לו, ועשויים לקנות בהשראתו ערכים של חיים משותפים.

מה משך אותך לבוא ולנהל ביי"ס כזה?

ב-16 השנים האחרונות הייתי מעורבת במסגרות שונות של דתיים וחילונים, ושל הוראת יהדות לחילוניים, עסקתי בכתיבת תוכניות לבני נוער ובהנחיית מורים ומבוגרים. מתוך כך למדתי הרבה על "קו התפר" בין דתיים וחילונים, ועל כך שבלבם של חילונים רבים מצוי המאמין, הכמהה לקדושה, ומחפש חיבור עמוק למסורת, ואף בליבם של חלק מהדתיים מצוי גם הקול הספקני והמתריס. ההכרה בכך שהגבולות אינם כה נוקשים כמו שנהוג לחשוב מאפשרת את המפגש.

ניהול ביה"ס קשת היווה בשבילי אפשרות לבנות את המפגש וההידברות במלאות ומן היסוד, ולא רק במסגרת חלקית. כמנהלת יש בכוחי לחולל שינוי, ולהשפיע על היומיום של התלמידים וההורים.

הקמת בית הספר נבעה, כך אני מעריכה מתוך צורך אמיתי שיש לו משמעות בחברה הישראלית הרחבה היום, אשר ההגדרות הישנות שוב לא הולמות אותה.

איך את מסכמת את השנה שחלפה? מהם נקודות החוזק ומהם הקשיים המיוחדים לבית- ספר קשת?
האתגרים המרכזיים היו ניסוח תוכנית הלימודים, והכשרת אנשי מקצוע מתאימים בהלימה לייחודיות של בית הספר. נוכחתי לדעת שהמורים משני הצדדים לומדים זה על עולמו של זה, ומרחיבים את תפיסותיהם על הזהות האישית שלהם.

אחת הבעיות שעדיין לא נתנו לה מענה היא שאלת הזרם שאפשר לכנותו "המסורתי". אותה קבוצה המבקשת קשר למסורת אך אינה מחויבת לאורח חיים דתי מלא. רבים העונים להגדרה זאת פונים לבית הספר, ואינני בטוחה שגיבשנו כבר מענה נכון עבורם, זאת משום שהגדרה של בית ספר קשת מאלצת את כל מי ששותף לו לחדד את זהותו כדתי או חילוני. חידוד זה נובע, בין השאר מזהירות גדולה של ההורים וחרדה שמא יעבור ילדם לצד השני. מעצם מהותו של בית ספר חדש וייחודי, נשאלות שאלות רבות שהתשובות עליהן משפיעות על ההכרעות בחיי היומיום, ועל כן דפוסי הפעולה עדיין אינם מגובשים.

ברור לי שמורכבות זאת אינה מתאימה לכל אדם, וכי יש קושי בקבלת המורכבות ובהבנה שאין אמת אחת. זוהי גם נקודת החוזק שלנו משום שאנו נדרשים לתת את הדעת על כל נוהל, נושא או טקס, ולא מתייחסים לשום עניין כאל מובן מאליו.

אישית, נדמה לי שהרעיונות שאני מאמינה בהם מתוך החינוך הקיבוצי - דתי משפיעים על עיצוב האקלים הבית ספרי, כמו סובלנות דתית, חתירה לפשטות וצניעות, "הפשלת שרוולים" בכל אתגר, הכרה בערכו של כל תלמיד ועוד.

מילה לסיום?

במובן מסוים הקמת בית ספר ייחודי היא הזדמנות חלוצית, ואני משתדלת להיות ראויה לה. מתוך הכרה בעוצמת האחריות והמעמסה של התפקיד, אני מאחלת הצלחה גם לשכניי המנהלים - שרה עברון ויחזקאל לנדאו.

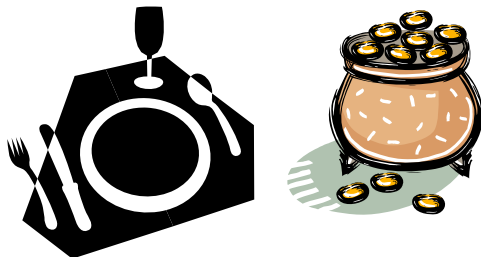
תודה רותי, והצלחה במשימה המורכבת של בניית חברה סובלנית יותר!

ראיינה : אפרת.

מה life.

ביום רביעי הקרוב, יי באב תשי"ע (21.7.10) נקיים אסיפת חברים עמוסה, וכרגיל נשמח שיהיו נוכחים בה כמה שיותר חברים.

על סדר היום:

1. אישור דוחות כספיים לשנת 2009.

2. דו"ח הנהלת ענף המזון.

3. בחירת צוות ליווי לרב הקבוצה.

4. תוכנית אב פיננסית לשנים הקרובות, כולל הצעה לסגירת הגרעון האקטוארי, ותוכנית עקרונית

להוצאת כספי החברים למערכת הבנקאית.

כפי שניתן לראות סדר היום עמוס, ולכן האסיפה תתחיל בשעה 20:30 בחדר האוכל.

בוקי בר"ט.

כך מצאתי לי רב - הרב בני לאו מספיק את הרב צמיטל ז"ל

לפני 31 שנה, בחודש אלול תשל"ט, הכרתי לראשונה את הרב יהודה עמיטל. היינו תלמידים צעירים והוא היה ראש ישיבה בשיא כוחותיו, מנהיג של ישיבת הסדר המושכת מאות תלמידים ומסמלת את הזן החדש של גידולי הארץ: "ישיבות ההסדר" המחברות את העמל בתורה עם המצוינות הצבאית. השיעור הראשון ששמעתי ממנו היה על "המספד בירושלים" – דברי הרב קוק לאחר מותו של הרצל. השיעור הילך עלי קסמים. זו הייתה הפעם הראשונה שנפגשתי עם תורתו של הרב קוק בתיווכו של הרב עמיטל.

שני שיאים אני זוכר משיעור זה. האחד, היחס המכבד לכל המהפכה הציונית שהוא ראה בה חלק מרכזי במהלך הגאולה של ישראל. לא לעג של ראש ישיבה על ה"חילונים", לא גבהות לב של איש דת המתאר "עגלה מלאה מול עגלה ריקה", כבוד! השני היה הסברו לפרק מיחזקאל המתאר את חיבורם של עץ אפרים ועץ יוסף, תוך שימוש בתורתו של נגה הראובני, איש נאות קדומים. זה היה לימוד חדש המחבר את תורת הבוטניקה עם התנ"ך, ומשם לעומק המחשבה המקורית של עם ישראל. בסופו של השיעור הזה ידעתי שמצאתי לי רב.

את תפילותיו של הרב עמיטל בימים נוראים לא אשכח לעולם. הם נחרטו בתוכי ומילאו אותי בעוצמה של התרגשות דתית. התפילה בקעה ממנו. לא בחנפנות, לא בגנדרנות ולא בהתבטלות. הוא עמד לפני קונו ושפך את ליבו. בסופם של הימים הנוראים ידעתי שמצאתי לי רבי.

המפגש האישי-הפרטי איתו היה קשה. באמצע חודש שבט נכנסתי לחדרו על מנת לקבל ברכת הדרך לצאתי לצבא. בחרתי לצאת למסלול צבאי רגיל ולא למסלול ה"הסדר". הרב עמיטל גער בי על שתפסתי מקום של מישהו שהיה יכול להשתלב במסלול הייחודי הזה. בעיניו (באותם שנים) תלמידי ישיבות ההסדר היו חוד החנית. כל דרך אחרת הייתה "בדיעבד" בעיניו. הפשרה הייתה ממנו והלאה. במהלך שנות הצבא, כשראה שאיני ניתק מעולמה של הישיבה, הוא האיר פניו וקירב אותי כבראשונה.

בהיותו איש שקרוץ ממידת האמת הצליח להוביל את עצמו ואחריו את תלמידיו למהפך הגדול של מוצאי מלחמת לבנון. יחד עם ראש הישיבה הרב אהרן ליכטנשטיין שיבדל"א, הקים הרב עמיטל את הזרם ה"מימדי" בתוך הציונות הדתית. עבורנו זה היה רגע של מהפכה. מצאנו עצמנו קרועים בתוך משפחות ובין חברים, בין הזרם הדבק ב"גוש אמונים" לבין הזרם החדש שמרסן את חדות ההתיישבות ודורש להעצים את התודעה החברתית והמוסרית בתוך העם.

תנועת מימד לא התכוונה להיות תנועה "שמאלנית". היא ביקשה להיות תנועה שעל דיגלה חרותה האחריות לכלל ישראל, לשאלות של מוסר וחברה שמבקשת להקדים את האחריות לעם לשלמות הארץ. הרב עמיטל שילם על ההנהגה הזו מחיר כבד של בדידות. הוא הפך להיות לסמל של הפניית עורף למפעל החלוצי של הציונות הדתית. תלמידו הקרוב חנן פורת שיבדל"א הפך להיות ראש המחנה האחר. אני זוכר לווייה של אחד מראשי הישיבות שבהן הלכתי לצידו של הרב עמיטל. אלפים הלכו באותה לווייה והרב עמיטל הילך בצידי הלווייה, איש בודד. הוא לא ויתר על דרכו והשקפתו והמשיך לצעוד בה – גם כשהמונים גינו וביזו.

במהלך השנים הפכו חלק מתלמידי, ואני בתוכם, לרבני קהילות וראשי ישיבות. עינו הטובה אלינו ועלינו הייתה למקור של חוסן ובטחון. הוא סמך עלינו שנמשיך את הקו שאותו התווה לנו. "לא הכל הלכה", היה נוהג לומר. "תשתמשו בשכל הישר שלכם" הקפיד לדרוש. איש של אמת, איש של דבקות ואיש של אחריות לכלל ישראל.

סיפורים רבים אוכל לספר כאן, אך אבחר בתמונה אחת. לפני מספר שנים הותקפתי על ידי קבוצת לומדי תורה בנושא מסוים. כחלק מהשיח הדתי המקובל במחוזותינו הם שאלו אותי "מי הרב שלך"? (במילים אחרות – על מי אתה סומך בהוראותיך ההלכתיות). עניתי באופן ספונטני – "הרב עמיטל". למחרת נכנסתי אליו, סיפרתי לו על המעשה וביקשתי את סליחתו על שהשתמשתי בשמו בלי לשתף אותו בדיון ההלכתי עצמו. הוא חייך את חיוכו הקורן והגיב בדרכו החותכת: "אתה רשאי לומר תמיד שאתה סומך עליי". ככה, במשפט קצר ומדויק, העניק לי הרב עמיטל את החוסן הדרוש להנהגה רבנית ורוחנית. כשרבי עקיבא נפרד מרבי אליעזר בן הורקנוס, שהלך לעולמו מנודה מכל עולם חכמי יבנה, קרע בגדיו ואמר: "אבי אבי, רב ישראל ופרשיו, הרבה מעות יש לי ואין לי מעות להרצותי". הרב עמיטל לא ביקש שנהיה תלויים בו. הוא רצה לתת לנו את הכוח לפעול למען כלל ישראל ולמען שם ה' שיתקדש בעולמו.

השיר שליווה את הרב עמיטל בכל שנותיו, בהיותו מוקף רבבות עם ובהיותו מהלך בבידוד חברתי היה אותו שיר: "וטהר לבנו לעבדך באמת". עם השיר הזה אנו – אלפי תלמידיך ותלמידי תלמידי - הולכים אחר מיטתך, רבנו ומורנו.

המראה לדפוס: אילי זיוון

המהרה

לאחר פרסום ההמלצה של הנהלת מש"א להאריך את הקדנציה של עופר בשנתיים נוספות, פנו אלי שלא כתבתי מספיק ברור, לפיכך, אבהיר את דברי: לקראת תום שלוש שנות כהונתו של עפר בתפקיד מנהל הקהילה בקיץ זה, החלו דיונים על איוש התפקיד להבא. ביוזמת חלופ, שמניסיונו ישנה חשיבות רבה בהמשך עבודת הצוות הניהולי הנוכחי עד ייצוב השינוי, דנה הנהלת מש"א באפשרות הארכת הקדנציה של עופר בשנתיים נוספות. במקביל פרסמה מש"א, "דרושים" לתפקיד, ועקב כך הוגשה אלינו הצעה של חבר, על מועמדותו של נחום לנדאו לתפקיד (לאחר שעבר מספר השתלמויות להכשרתו לתפקיד זה, והינו מועמד ראוי ואפשרי לדעתנו). כאשר דנו בנושא, סיכמנו שבנקודת זמן זו, בה אנו נמצאים בעיצומו של תהליך השינויים, לא יהיה זה נכון להחליף את מנהל הקהילה. לכן, בקשנו מעופר להמשיך עוד שנתיים בתפקיד, עד שהשינויים יכנסו לימהלך שוטף. לאחר התלבטות לא מעטה, מתוך הבנת האחריות והמצב, עופר נענה לבקשה. כמו כן, התקיימו מספר שיחות עם נחום על מהלך זה. נחום קיבל את הדברים והבין שיש הגיון בכך שעופר ימשיך כעת בתפקיד. נחום הוסיף ואמר שכמובן אין ביכולתו להתחייב למלא את התפקיד, במידה ויפנו אליו בעוד שנתיים, מכיוון שיתכן שלא יהיה פנוי. בתקווה שתהליך השינויים יוטמע בתוכנו בדרך טובה, ישרה ומתחשבת.

מנחם המונדיאל

כבר כמה ימים זה רשמי – אליפות העולם בכדורגל, המונדיאל, הסתיימה. המון דיאל(יזות), שהזריקו לורידים עוד ועוד כדורגל – נדמו. ה"ספרדים" זכו, הפעם ללא התערבות בג"ץ. ה"כתומים", שהיו אהודים על רבים וטובים בעיקר ב"גוש" (האירו), שוב כשלו ברגע האמת. הם פשוט הפגינו אזלת רגל לעומת הספרדים, שבהנפת רגל אחת, זכו בגביע הוא שלנו. והיו גם אוהדים אחרים, כמו כמה פקחי מזיקים, שהפעם החליטו לא להיות נגד, אלא להיות פרו-דניה. החברים של אולמרט אולי אהבו את הו(ל)לנד, והיו גם כאלה שהיו בעד אורו/פרא-גואי.

ככל שהמשחקים התקרבו לסוף הטוב, עלה המתח יותר ויותר ובמקביל גם ההקרנות "בראש חוצות" וקרוב לחצות. הצעירים צפו יחדיו על מסך גדול באזור מגוריהם; היו חברים שזכו לראות את המשחק ב-HD (High Dreams); ועל הדשא של משפ' גולן התאספו כמה עשרות אוהדים (2-3 עשרות), שישבו על הדשא וצפו במשחק המוקרן על הקיר החיצוני של הבית, בעוד מספר חברים "ותיקים", התמקמו על כסאות, אבל ביצעו. מבעוד יום טרחה המשפחה להכין ציפיסים, בעל הבית והדשא הכין כדורים של פלפל תוך כדי המשחק, הפיתות נתרמו ע"י הרפת המצליחה ביותר באזור, והחמוצים – תוצרת עצמית ועל חשבון הבית, התחרו לא מעט בהחמצות של השחקנים על כר הדשא שעל הקיר. סה"כ עלות מנה + שתיה – כ-10 ש"ח) מסובסד וללא מטרות רווח). השומר השכיר זכה להרגיש כמו בדרייב-אין, וגם הוזהר – שאם ייצא מהחניה לסבוב נוסף ויסע ימינה- ספרד מנצחת!... כן, הוא נסע ימינה, והשאר כבר היסטוריה... אבל למה צריך לחכות להיסטוריה הזאת 117 דקות? זה המון זמן וזה המון דיאל. נראה אתכם אוהדים שרופים, עוד 4 שנים, כשהאליפות הבאה תערך בברזיל והמשחקים ישודרו החל מ-2:30 אחר חצות/לפנות בוקר טוב...

איתן הי"אן

2010 מונדיאל

בתור סטודנט לתקשורת ספורט הייתי חייב לכתוב כמה מילים על המונדיאל. קודם כל מבחינה אישית מאוד נהנתי לראות אותו, עזבו את זה שהיינו צריכים לפעמים לסבול את דני נוימן יותר מהוובזלה (צופרים מחרישי אוזניים תוצרת אפריקה). אין ספק שערוך 1 השקיע באולפן, אם זה בקונספט שבו הפאנל של האנשים עמד, בוני גינזבורג שהיה מעולה והיו ניתוחים מקצועיים שלו אפילו אחרי טעויות של שוערים, מה שהבהיר בצורה מצוינת ומקצועית אחד לאחד מה הייתה טעות השוער. לזכותם גם ייאמר שמיד אחרי השידור הראשון ששמעו כמו כולם את רעש הוובזלות בשידורים, הביאו טכנאים והשקיעו כסף ומחשבה איך להשתיק אותם, מה שהצליח להם. פלוס נוסף הוא התקדמות ערוץ אחד להיות הראשון שמעביר שידורי ספורט ישירים באיכות HD (שיטת שידור המאפשרת לצפות במשחק בחדות ובבהירות) שזה דבר מדהים כשלעצמו - מה עוד שעכשיו זה הוסיף לתחרות ביניהם לבין ערוץ הספורט על זכויות השידור של הליגה הישראלית. לעומתם אפשר לראות את ערוץ 2 שרק חשב על הרייטינג, והביא לאולפן אנשים שלא ממש קשורים לספורט...דוגמת יעל גולדמן (דוגמנית), סטנדאפיסטים וזמרים, שלא לדבר על איזשהו ניתוח מקצועי של המשחק. מזל שלפחות זאת הייתה הפקה של ערוץ הספורט אז אח"כ הביאו משם את כוכבי "יציע העיתונות" שיהיו אנשים שגם ידברו מקצועית וגם יהיה אקשן ורייטינג. בסופו של דבר היו אחלה שידורים וכנראה שבעוד ארבע שנים כבר כולנו נצפה באיכות HD וכולנו תקווה שדני נוימן ייצא לפנסיה...ושירם ארבל יחזור לשדר..(גם אם הוא מועסק בערוץ הספורט). רק עוד 1430 ימים למונדיאל 2014 בברזיל..ויש למה לחכות...

א'ד' אורן.

הנהלה הקהילה

דירה נאה

סוף סוף אנו מגיעים לקו הגמר. שכונת הגרעין תחל להתאכלס בעז"ה באופן מסיבי, בשבוע שאחרי ט' באב. לשכונה תיכנסנה המשפחות הגרות בסעד וממתינות בכיליון עיניים. כמו כן תצטרפנה בחודש הקרוב עוד שבע משפחות הממתינות מחוץ לסעד. באתר ליד בית סלע הושלמה הנחת כל ארבעת הקרוונים הנוספים, ועומדת להתחיל עבודת התשתיות, לאחר קבלת כל האישורים הדרושים. נוהגים שלא לשמוח ולחדש בתשעת הימים, ולכן לא נאחל שהחינו, ואת השמחה נדחה לאחר כך.

כלים נאים

יוזמת התנדבות ברוכה של חברים מהגרעין יכולה לסייע במקצת לציבור המבוגר. מספר חבריה הציעו לארגן צוות קטן שייתן מענה מידי לחברה הזקוקים לתיקונים קלים בבית: החלפת מנורות, קידוח בורג, עליה לבויידס, וכו'. עם גמר ארגון הנושא, יופץ "מגנט למקרר" עם שמות הצוות ומספרי טלפון.

מזמו"ר

בישיבת המזמו"ר האחרונה שהתקיימה בכפר עציון בשבוע שעבר, נפתחה בסיור בכפר עציון בפרוייקט הרחבת הדיור לחברים, ובבניית השכונה הקהילתית. הדיונים עצמם התמקדו בעיקרם באישור גובה התמיכה של מאה אש"ח מתוך תקציבו השנתי של קבה"ד בזרם השיתופי. כמו כן אושר מעבר משרדי קבה"ד מדובנוב 7 ההיסטורי לבארות יצחק, אושרה בחירת שרגא וילק ממשואות-יצחק כפעיל בתחום הצמיחה הדמוגרפית. המזמור נפרד משני חברים שסיימו תפקידם במזכירות הפעילה - אלי סומר מכפר עציון, ותולי מיבנה. שמענו הרצאה מרתקת של רני טריינין, ראש מועצת שדה יואב, על פניה של ההתיישבות והצמיחה הדמוגרפית בקיבוצים. הפרוטוקול המלא-במשרדי. ובשולי הדברים- השבוע ביקרה אותנו כידוע המזכירות הפעילה. סיכום הביקור – בעז"ה בפעם הבאה.

חדשות המיגון

זכור, נרקיס כבר מוגן. כעת הסתיים מיגון בית התינוקות. הבית הבא, כלנית, החל כבר השבוע. נקווה שידינו תשיג מימון גם את ביצוע מיגון רקפת. בממד"ים – מדרום תיפתח הטובה – כפי שכבר דווח, זכינו בקבלן מקצועי, שזכה ללא מעט שבחים בקיבוץ חולית ובקיבוץ ניר יצחק, שם עבד לאחרונה. נקווה שגדול האחרון מן הראשון, ומעט מן הרושם שקבלנו מהקבלן הצפוני, יתוקן על ידי הדרומי. משטח ההתארגנות נמצא ברחבה שבין שיכון י', לבית הספר, צמוד לכביש העוקף, וכבר מוצבות שם מכולות ראשונות. לפי התוכנית, בעוד כשבועיים שלושה תחל העבודה.

שבחים מול שבח"ים

הזכרנו את השבחים להם זכה הקבלן הזוכה בדרום. המצד הצפוני אנו ממשיכים להיתקל בהפתעות. בסיור ערב של מיודענו מוישלה, במתחם הציוד שבין בית אודי שוהם למגרש המשחקים, שמע רחשים העולים מתוך המכולה הנעולה בתוך הגדר הנעולה אף היא. חברנו לא היסס, נכנס לשטח, והתברר לו שהקולות הנשמעים ממעמקי המכולה הינם בניב מזרחי ידוע. הרבש"ץ בא לעזרה, ומתוך המכולה הוצאו ארבעה שבח"ים (שוהים בלתי חוקיים), מדרום הר-חברון, שכנראה החליטו שקצת רחוק לנסוע הביתה. המשטרה הוזמנה, והללו הובלו, אזוקים אחר כבוד, למשטרת נתיבות. האירוע הסתיים באחת אחר חצות, ולמחרת בילו אנ"ש את רובו של היום בהגשת תלונה נגד הקבלן ועדויות. ואני שואל עצמי- מי יודע כמה לילות ישנו חברונים אלה בדו-קיום צמוד אלינו? התשובה לא אחרה לבוא וכמה ימים אחר כך נמצא באותו המקום עוד "אורח נטה ללון". לקחים: - לשים לב, כל הזמן, בכל מקום. כפי שתוכנן, עם כניסת

הפועלים של הקבלן החדש, נעסיק שומר נוסף שיבדוק בבוקר, יסתובב בין הפועלים, ויוודא שבסוף היום כולם עוזבים את האתר. נקווה שבכך נקטין את הסיכוי להישנות מקרים כאלה.

"יורה יורה"

כידוע שומרינו האמיצים מחזיקים בליל השמירה נשק ארוך קנה. לא סוד הוא שהפעם האחרונה שזכינו לכוון אל המטרה היה מזמן, וגם אז לא ברור כמה פגענו...כעת, על פי דרישת הצבא, כל שומר מחוייב לעבור מטווח. לשמחתנו- ניתן לעשות זאת ממש פה- במטווח נבי מרעי. בפעם הקודמת לפני מספר שנים, הסתערנו כוחותינו על המטרות והיה דווקא די נחמד. אנחנו נתארגן בכמה ימי שישי, ונשתדל להוציא את חברינו השומרים בהקדם לאימון קצר זה. הפעם הראשונה- ביום שישי בעוד שבוע. פרטים יפורסמו (מן הסתם נפטור חברים מבוגרים מאימון זה).

"וישן מפני חדש תוציאו"

בעקבות פניות חברים שונים, דנה הנהלת הקהילה בנוהל שהתקבל לפני מספר שנים, בדבר חיוב נוסעים המצטרפים לנסיעה. באופן כללי נראה שנתונים רבים השתנו מאז קבלתו. הנהלת הקהילה החליטה שעקב כך אין מקום לנוהל הקודם, וכן אין להתערב בסיכום כזה או אחר שיש בין מצטרפים לנסיעה לבין מארגן הנסיעה. יודגש בכל מקרה שאין לחייב אף אדם בכרטיסו האישי ללא הודעה וסיכום מראש, או כלשון התלמוד- "חבין לאדם (רק) בפניו". דבר זה נכון גם במקורות חיוב אחרים.

"פתחו שערים ויבוא גוי צדיק שומר אמונים"

כנראה שדלתות חשמליות הן בבחינת פיתחו שערים. ילדינו לא תמיד בבחינת צדיקים. נתקלנו לא פעם בילדים העורכים בדיקה תקופתית למערכת האלקטרונית של הדלתות החשמליות בחדר האוכל. מהירות פתיחה, רולטת דלת (האם נספיק לעבור לפני שנסגרת), איתור נעדרים (מאיזה רגע אתה מתגלה על ידי הדלת, ובאיזה רגע אתה נעלם) הזזת/הסתרת העינית, ועוד. סקרנות נעורים היא דבר בריא, אך לא תמיד בריא לדלתות. אנו מבקשים בכל לשון של בקשה מבני הנעורים למצוא משחקים מרתקים במגרש אחר. זה סיפור פשוט יקר.

"והנה רכב אש..."

רכב הכיבוי היחיד באזור שייך לתחנת נתיבות. לא צריך הרבה דימיון כדי להבין איזה נזק יכול להיגרם, עד שרכב כזה מגיע, בהנחה שאינו עסוק באירוע אחר (שאו נשאר להגיד תהילים...). עגלות הכיבוי שלנו ישנות, והן עומדות שוממות וחלודות. עד שנתחבר אליהן עם הטרקטור ונגיע לאירוע, כבר תשיג אותנו אפילו הכבאית מנתיבות. רשות הכיבוי וגופים נוספים מחדשים ציוד, ולכן בשטח ממתינוות כבאיות משומשות במחירי מציאה. אשר על כן הוחלט שנרכוש כבאית משומשת שתעמוד הכן, לכל אש שלא תבוא. המל איתר אחת כזו, ואם העסקה תצא לפועל, נשלח כמה מאנשינו לקורס כיבוי והפעלת כבאית. מחפשים מתנדבים לצוות בעלי רשיון ג' וחוש טכני. קסדות לבנות ודרגות טפסר- עלינו.

"ישראל היום"

זכינו כמו ישובים שונים, לקבל מידי יום כמה וכמה עותקים חיים של עיתון "ישראל היום". עיתון חדשותי, קצר וממצה. ככזה – יש לו ביקוש, וכמובן שאין מספיק עותקים לכל מי שמעוניין. כדי לתת אפשרות לכל מי שמעוניין לקרוא עיתון זה, הוא לא יחולק יותר בתאי הדואר של חברים שונים, אלא יונח על עגלת השרות מתחת למדרגות. נקווה שנקרא רק חדשות טובות.

בת fe, אפר fe!